

Kirken aldeles fri, maatte man have overdraget den de Indtægter, som hidtil have været henlagte til den. Men under hvilken Form skulde det være skeet? Hvo repræsenterede i 1848 Folkekirken? Jeg troer ikke, at man kunde finde dens Repræsentation landsteds end der, hvor den ogsaa i de første christelige Tider og i de første protestantiske Tider blev søgt, i Menighederne. Altsaa maatte man have overleveret disse Indtægter til Menighederne og overladt dem at komme overeens med Præsterne om deres Løn. Men det vilde vist blevet en Tilstand, som den ærede Landstingsmand vilde finde mindre fordeelig end den, hvori Geistligheden vil blive stillet ved den foreliggende geistlige Lønningslov, skjøndt jeg indrømmer, at Tiderne nu ikke ere de samme som dengang, da man sædvanligt betingede sig, for at give En et Præstefald, at han skulde ægte Formandens Enke og forsørge hende og Børnene. Naar den ærede Landstingsmand i meget stærk Udtryk udtalte sig for Kirkens Eiendomsret, da skal jeg respectere hans Barmhertighed, men dog henstille til ham, hvorvidt egentlig ikke Consequensen maatte hvide ham at modsætte sig hele Loven, og hvorvidt han, naar han virkelig troer, at det begaaes en Eiendomsretskrænkelse og et Brud paa Grundloven, vil kunne gaae ind paa Dannelsen af en geistlig Lønningsfond, inden at Kirkens Eiendomsret tillige bliver anerkjendt. Og den ærede Landstingsmand har dog deeltaget i forskjellige Indstillinger, og ikke neklagt Protest mod hele Loven. Men skjøndt jeg saaledes respecterer den ærede Talers Barmhertighed, kan jeg ikke friske ham for en Ting, og det er, at han forekommer mig at være en stor Mistillid til vore Institutioner, naar han lægger saa overordentlig Vægt paa, om denne saa meget omskribte og fra mange Sider bekæmpede Eiendomsret anerkjendes eller ikke. Der som de aandelige Interesser overhovedet kunne ansees for at være betryggede under den nu værende Forsatning, skulde da Folkekirken ikke ogsaa kunne være det? Der gives Stiftelser, hvis Nytte ingenlunde kan være alle den Lovgivende Magts Medlemmer lige klar, f. Ex. Universitetet og Kunstakademiet. Men Folkekirken ligger dem alle lige nær, og Ingen nærmere end netop Almindeligheden. Netop Almindeligheden, fra

hvis Side man snarest kunde befrygte, at den ikke skulde respectere de aandelige Interesser, er saa nøie knyttet til Folkekirken, at den altid maa antages at ville agte og ære den. Jeg troer derfor ikke, at Spørgsmaalet har nogen virkelig praktisk Betydning. Men naar jeg ikke vil stemme for det 5te Afstemningspunkt, da er det i Consequens med hvad jeg gjorde i 1849 under Grundlovsforhandlingerne. Jeg kan ikke anerkjende Kirkens Eiendomsret, og det synes mig, at denne Indstilling gaaer ud paa at kræve en Slags Bekræftelse paa den, at den maa være en del af den offentlige Ejendom.

Ordføreren: Jeg troer, at Sagen er temmelig udebateteret, og at det var ønskeligt, at vi snart kom til Afstemning. Jeg skal derfor bidrage til, at vi komme tilende med denne Forhandling ved at udtale. — Hvad der ellers nødvendigvis maatte udtales fra en anden Side — at den ærede 3die Landstingsmand for 5te Kreds (F. Nielsen) ikke har arbejdet for, at Udkastet skulde blive til Lov, men at han bestemt har udtalt sig imod det. Hvad mig selv angaaer, skal jeg idetmindste søge at give et godt Exempel ved ikke at forfølge de Epistepunkter, der kunne være tilbage mellem mig og den høitærede Minister. Jeg troer, at han vil kunne finde ud af at stille Amtsforvalterne i et rigtigt Forhold til de locale Incassatorer, og at han ved nærmere Overvejelse vil erkjende, at det, jeg sagde om Tiendeaaccorder, var rigtigt. Jeg troer heller ikke, at vi ville overbevise hinanden om Kirkens Eiendomsret. Kun maa det være mig tilladt — da det er mig en Samvittigheds Sag — at sige, at naar jeg holder paa, at der oprettes et særligt Lønningsfond, troer jeg ikke, at det er en Illusion, men at det har stor Betydning, og jeg vil ikke kunne stemme for Loven uden dette.

R. Hansen: Jeg har forlangt Ordet i Anledning af det Svar, som den ærede Ordfører gav mig. Det var lidt usforventet. Jeg troede, at naar jeg rettede en Forespørgsel til en Levende, maatte jeg faae et levende Svar tilbage; men jeg blev stuffet i mine Forventninger. Jeg forstaaer godt, hvilken Tanke den ærede Ordfører har, da han sætter sig 300